

‘Kleurrijk: één in Christus’

BELEIDSPLAN 2010 – 2014

Protestantse Gemeente te Rhenen

Samenstelling : Beleidsplancommissie
Versie : 4.0 goedgekeurd door AK in vergadering 7 maart 2012

Voorwoord

1.0 Protestantse Gemeente Rhenen

- 1.1 Missie / visie
- 1.2 Sterke wijkgemeenten
- 1.3 Overzicht regenboog PGR

2.0 Beleidskeuzes, uitgangspunten en consequenties

3.0 Organisatie

- 3.1 Kerkorde en ordinanties
- 3.2 Taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden van de Algemene Kerkenraad (AK)
- 3.3 Taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden van het College van Kerkrentmeesters (CvK)
- 3.4 Taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden van het College van Diakenen (CvD)
- 3.5 Taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheid van de wijkkerkenraden (WK)

4.0 Financiën

- 4.1 Hoofdpijnen van het financiële beleid

Bijlagen.

Voorwoord

De kerk heeft toekomst. Om de eenvoudige reden dat God zelf dit belooft. Dit belijden geeft ons de energie en inspiratie om beleid te ontwikkelen voor de komende jaren. Daarmee kunnen we een koers bepalen voor de Protestantse Gemeente te Rhenen. Dit alles is verwerkt in het beleidsplan.

Het doel van dit beleidsplan is transparantie en helderheid over de koers van de Protestantse Gemeente Rhenen. Dit document dient als basisstuk voor de verdere uitwerking en concrete invulling van de taken binnen de gemeente.

De inhoud van dit beleidsplan bestaat uit een omschrijving van de missie/visie op de Protestantse Gemeente Rhenen. Vervolgens wordt ingegaan op de beleidsconsequenties daarvan, die per hoofdstuk verder uitgewerkt zijn.

Algemene Kerkenraad Protestantse gemeente te Rhenen

1.0 Protestantse Gemeente Rhenen

1.1 Missie / visie

De missie van de Protestantse Gemeente Rhenen (PGR) is het verkondigen van het Woord van God en het vervullen van de opdrachten die Hij ons daarin geeft. Dit tot eer van God, tot opbouw en uitbreiding van Zijn koninkrijk in deze wereld en tot heil van de mens als Zijn beelddrager. In eerste instantie richt de PGR zich daarbij op en tot haar leden. Wanneer die daadwerkelijk gehoor geven aan hun roeping zullen vervolgens ook rand- en buitenkerkelijken worden bereikt en meer worden betrokken. De missie van de PGR en de roeping van haar leden krijgt vorm in Woord (verkondiging en viering) en Daad (diaconaat; vorming en toerusting). De visie van de Algemene Kerkenraad (AK) van de PGR is dat zij kaderscheppend en toerustend bezig wil zijn, zodat de wijkgemeenten, waarin het hart van de PGR klopt en die de kernactiviteiten dragen, elk op hun eigen wijze optimaal vorm en inhoud kunnen geven aan de missie van de PGR. Dit met als doel dat de PGR als geheel dienstbaar is aan de stad en haar burgers en als zodanig wordt herkend.

1.2 Sterke wijkgemeenten

In het verleden zijn er verschillende vormen van (wijk)gemeenten geweest. In de Protestantse Kerk Nederland (PKN) wordt (nog) uitgegaan van geografische wijkgemeenten. Ook de PGR kent – in haar huidige organisatievorm – geografische wijkgemeenten en een wijkgemeente van bijzondere aard. De werkelijkheid is dat de drie wijkgemeenten functioneren als zogenoemde mentale wijkgemeenten waar leden bewust kiezen voor een wijkgemeente op basis van identiteit. De kerkorde is helder wat betreft het primaat van de wijkgemeente en dit past dan ook prima in de visie van de PGR. Deze manier van wijkgemeente zijn, sluit ook aan bij de postmoderne cultuur waar ruimte is voor diversiteit met onderling respect. Het fundament is hetzelfde, overeenkomstig onze visie op de eenheid in Christus, en ook praktisch, zeker wat betreft de missionaire uitstraling van de PGR voor de omgeving. Overal waar (spontaan) samengewerkt wordt, zal dat gestimuleerd worden.

Onderstaande omschrijving past bij onze PGR:

De Gemeente van Christus, die onder meer gestalte krijgt in de Protestantse Gemeente Rhenen, bestaat uit verschillende wijkgemeenten die op basis van identiteit een wijkgemeente vormen met een eigen beleid. Deze wijkgemeenten staan niet los van elkaar, maar zijn verbonden in Jezus Christus en werken samen binnen de gestelde taak van de Algemene Kerkenraad. Tevens wordt er op gebieden samengewerkt waar dit wenselijk

en mogelijk is, zonder dat de Algemene Kerkenraad dit voorschrijft of in beleid omzet. Samenwerking op missionair gebied heeft hierin een belangrijke plaats.

De Protestantse Gemeente te Rhenen stelt op deze manier een duidelijk christelijke geloofsgemeenschap te zijn en zo Christus, het Licht der Wereld (Joh. 8:12), present in Rhenen. Binnen dit gemeenschappelijk kader is er sprake van verschillende accenten en identiteiten. Dit laatste begrip is veel breder dan de traditionele (hervormde) 'modaliteiten' en behelst daarnaast en daarbinnen ook de eigen sfeer, cultuur, visie, beleving en aanpak in en van een wijkgemeente. Al deze facetten worden hier dus samengenomen onder de gemeenschappelijke noemer 'identiteit' omdat zij het 'wezen' van een wijkgemeente bepalen. Zo is het geheel van de Protestantse Gemeente Rhenen als een regenboog, waarbij alle wijkgemeenten een eigen 'kleur' hebben, terwijl het spectrum van kleuren samen wit licht vormt (Matt. 5:14-15).

De regenboog is het teken van de trouw van God en daarmee van hoop: hoop voor het individu, hoop voor de kerk, hoop voor de stad en hoop voor de wereld. De AK is er zonder onderscheid voor de volledige regenboog en in het geheel van de wijkgemeenten voor het kleurenspectrum van de regenboog, mits en voor zover levensvatbaar en haalbaar.

1.3 Overzicht regenboog PGR

Wijkgemeente "Rond de Cunerakerk"

De wijkgemeente "Rond de Cunerakerk" is een open, confessionele wijkgemeente. *Open*, omdat zij een verscheidenheid in geloofsbeleving kent, van klassiek gereformeerd tot evangelisch, en zich bewust is van haar missionaire taak in de samenleving.

Confessioneel omdat zij in de gereformeerde traditie wil staan. In de eredienst proberen we aan beide aspecten recht te doen. De wijkgemeente hecht aan een prediking waarin Gods woord centraal staat. Hedendaagse vragen en ontwikkelingen komen aan de orde om dat woord van God te verbinden met de dagelijkse praktijk.

De wijkgemeente staat open voor nieuwe liturgische vormen en streeft naar variatie in de erediensten om zo de verschillende doelgroepen te bereiken, zowel de jongeren als de ouderen en hierdoor de gemeenteopbouw te versterken. Ook wil onze wijkgemeente uitnodigend zijn voor rand- en buitenkerkelijken. Met de twee andere wijkgemeenten wordt de samenwerking gezocht op het gebied van ZWO, Vorming & Toerusting en Jeugdwerk.

De missie van onze wijkgemeente is om een 'aanstekelijke' en wervende gemeente te zijn vanuit de opdracht die Jezus Christus ons heeft gegeven: de Here onze God en onze naaste lief te hebben als onszelf.

Wijkgemeente "Ontmoetingskerk"

De wijkgemeente Ontmoetingskerk is in 2003 ontstaan uit de Gereformeerde kerk van Rhenen en de Hervormde wijkgemeente "Rhenen – Hoog".

De Ontmoetingskerk wil als gemeente van Jezus Christus:

- ruimte scheppen voor de ontmoeting met God
- mensen in aanraking brengen met (het evangelie van) Jezus Christus
- groeien in het besef dat de Heilige Geest mensen en hun geloof vernieuwt
- gaandeweg ontdekken wat gerechtigheid en solidariteit inhouden
- oefenen in zorg voor elkaar, voor anderen en een leefbare aarde.

Oecumenische samenwerking en openheid naar de samenleving, aandacht voor kinderen en jongeren zijn kenmerken van onze gemeente. In de zondagse vieringen streven wij naar afwisseling waarbij traditie en vernieuwing hand in hand gaan. Wij stimuleren actieve deelname van gemeenteleden in alle aspecten van het gemeentewerk.

Doordeweeks zijn er tal van activiteiten als gesprekskringen, thema-avonden en ontmoetingen.

Wijkgemeente "Bethel"

Wijkgemeente "Bethel" heeft een "hervormd gereformeerde" identiteit. De laatste jaren heeft ze zich ontwikkeld tot een volwaardige gemeente die alle ruimte heeft om haar identiteit gestalte te geven. Ook wil ze vanuit haar identiteit volledige verantwoordelijkheid nemen om de Protestantse Gemeente te Rhenen vorm te geven onder de afhankelijkheid en zegen van de Heere, onze God.

De prediking tijdens de zondagse erediensten staat centraal, waarbij er sprake is van de uitleg van het Woord van God, de verkondiging van het Evangelie en de oproep tot bekering. Vanuit de eredienst krijgt het gemeentelieven doordeweeks gestalte in catechese en verenigingswerk. Voor elke leeftijd is er een vereniging of club waar het Evangelie aan bod komt in een gesprek en/of overdracht. Centraal staat in alles Jezus Christus en Die gekruisigd. We verwachten het van het werk van de Heilige Geest die mensen verandert en vernieuwt zodat ze kinderen worden van de Vader Die in Zijn trouw voor de gemeente zorgt.

De identiteit van de gemeente ligt in het verleden waarbij de Drie Formulieren van Enigheid (de gereformeerde belijdenisgeschriften), naast de Bijbel, als grondslag dient. Uiteraard worden deze geschriften vertaald naar het dagelijkse leven en krijgen concreet gestalte in de activiteiten. Kortom, een gemeente van Jezus Christus waarbij persoonlijk geloof belangrijk is, verbonden met de Drie-enige God: Vader, Zoon en Heilige Geest

2.0 Beleidskeuzes, uitgangspunten en consequenties

De missie van en visie op de PGR en haar wijkgemeenten is in de paragrafen 1.1 en 1.2 verwoord. Een belangrijke kern hiervan is dat het inhoudelijk beleid bij de wijkgemeenten ligt. De Algemene Kerkenraad (AK) treedt hierbij vooral coördinerend en faciliterend op.

Bij het aanstellen van werkers en het nemen van belangrijke financiële beslissingen wat betreft gebouwen en bezittingen heeft de AK de eindverantwoordelijkheid en de verplichting voor een sluitende begroting zorg te dragen.. De AK laat zich daarbij adviseren door het College van Kerkrentmeesters. Met betrekking tot diaconale aangelegenheden adviseert het College van Diakenen (CvD) de AK.

De coördinerende en faciliterende rol van de AK laat zich vertalen in vier uitgangspunten:

1. De vorming van *sterke zelfstandige wijkgemeenten*, ten dienste van gemeenteleden die dicht bij God en elkaar leven. Gemeenteleden kiezen bewust voor hun wijkgemeente. De wijkgemeente zelf weet het beste wat nodig is voor haar leden. De wijkgemeente heeft hiermee ook een grotere verantwoordelijkheid, die komt tot uitdrukking in haar taken, bevoegdheden en financiële ruimte.
2. Er bestaat een direct verband tussen de mogelijkheid tot het beroepen van *predikanten c.q.* het aanstellen van *kerkelijk werkers* per wijkgemeente en de financiële bereidheid tot geven. Hiermee wordt de betrokkenheid van gemeenteleden bij de beleidskeuzes in de wijkgemeente vergroot. De wijkgemeente bepaalt, binnen de kaders en afspraken zoals opgenomen in het beleidsplan, haar eigen beleid en geeft invulling aan de personele consequenties daarvan.
3. Ook de verdere financiën worden meer decentraal ingevuld. Naast de in het vorig punt genoemde aanstelling van professionele werkers, zal dit ook blijken uit de hoogte en de besteding van het wijkbudget. Ook hierin komt de ruimte voor eigen beleid tot uitdrukking.
4. Vanuit een sterke wijkidentiteit wordt door de wijkgemeenten gezamenlijk gebouwd aan een sterke Protestantse Gemeente te Rhenen, waarin invulling wordt gegeven aan kernbegrippen als eenheid in verscheidenheid en onderlinge solidariteit.

Deze vier uitgangspunten leiden tot de volgende consequenties:

- a) De omvang van de wijkgemeenten wordt éénmalig vastgesteld, door telling bij actie kerkbalans, waarbij ieder ingeschreven lid aangeeft bij welke wijkgemeente deze wil horen. De leden die niet aangeven waar ze bij willen horen, worden naar rato van de omvang van de wijkgemeente verdeeld, t.b.v. missionair en pastoraal werk.
- b) Er bestaat een direct verband tussen de mogelijkheid tot het beroepen van *predikanten* c.q. het aanstellen van *werkers* per wijkgemeente en het financieel bijdragen door de leden van de wijkgemeente.
- c) Het financieel bijdragen binnen de wijkgemeenten wordt gestimuleerd door de toezeggingen van Actie kerkbalans, het levende geld, direct ten goede te laten komen van de wijkgemeente. Daarenboven de specifiek voor de wijkgemeente geormerkte giften of legaten. Daarmee kan uitvoering worden gegeven aan het door de wijkgemeente uitgezette beleid.
- d) De onderlinge verbondenheid tussen de drie wijkgemeenten binnen de PGR wordt financieel vormgegeven wanneer dat nodig is, waarbij de AK de noodzakelijke solidariteitspercentages vaststelt.

De consequenties van de beleidskeuzes en de uitgangspunten worden in de volgende hoofdstukken uitgewerkt.

Verder wordt in de jaren 2012/2013 aandacht besteed aan een verdere inhoudelijke vormgeving van de PGR als vervolg op het organisatorisch en financieel gerichte beleidsplan. Dit uiteraard in zorgvuldige balans met de wijkgemeenten.

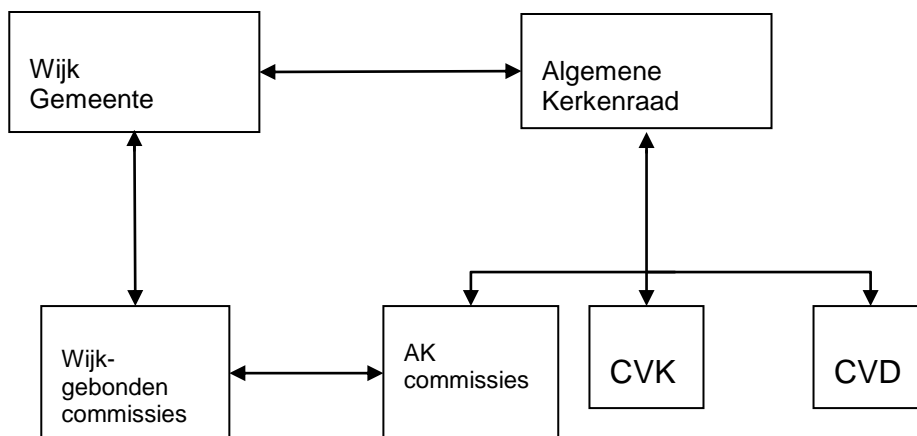
3.0 Organisatie

3.1 Kerkorde en ordinanties

De kerkorde van de PKN kent een wijkgemeente een vrij grote mate van zelfstandigheid toe (ordinantie 4-9-4). Basisvoorwaarden voor een goed functioneren van de (wijk)gemeente zijn optimale onderlinge betrokkenheid en maximale affiniteit met de wijkgemeente. Dat wordt onder andere bereikt door het toedichten van een grote mate van zelfstandigheid per wijkgemeente. Eenheid en solidariteit binnen de PGR kunnen alleen groeien wanneer de eigen identiteit van een wijkgemeente niet ter discussie staat.

Dat betekent dat de wijkkerkenraden ruime inhoudelijke bevoegdheden en verantwoordelijkheden hebben. Binnen de grenzen die jaarlijks door het AK worden vastgesteld, krijgen ze daarvoor de financiële middelen aangereikt.

De samenhang tussen de verschillende gremia is hieronder weergegeven.

In de uitwerking van de gewenste organisatiestructuur van de PGR moet de beschrijving van de organisatie e.d. in overeenstemming zijn met de Kerkorde van de PKN. Om dit veilig te stellen is gebruik gemaakt van toetsingskader.

3.2 Taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden van de Algemene Kerkenraad (AK):

Voor de AK zijn twee steekwoorden van cruciaal belang: faciliteren en coördineren. Dit ten dienste van de wijkgemeenten.

Vanuit de kerkorde heeft de AK als taak het vaststellen van het beleidsplan, de begroting en de jaarrekening (inclusief het verlenen van décharge aan het CvK). De input voor deze zaken wordt verkregen van de wijkgemeenten en/of het CvK. De gemeente (PGR) heeft rechtspersoonlijkheid en namens de gemeente (PGR) kunnen voor aangelegenheden van niet-diaconale aard door de voorzitter en de secretaris van het CvK rechtshandelingen worden verricht.

Voor sommige aangelegenheden is vooraf instemming van de AK nodig;

te denken valt hierbij aan het verkrijgen, bouwen, ingrijpend verbouwen, uitbreiden of restaureren, verhuren et cetera van een gebouw e.d. De AK is een organisatie met heldere lijnen, waarin duidelijk is hoe de verantwoordelijkheden liggen en langs welke lijnen besluiten worden genomen.

De AK heeft de plicht om de gemeente over de daarvoor in de kerkorde genoemde zaken te kennen en te horen. Ook richt de AK zich op de ontmoeting tussen wijkgemeenten of andere commissies en/of colleges binnen de PGR.

Het benoemen van een predikant en/of kerkelijk werker behoort tot de taken van de AK, op voordracht en in samenspraak met de betreffende wijkgemeente. Ook in de zorg voor een goed personeelsbeleid en met

betrekking tot goed functionerende onderlinge werkverhoudingen is voor de AK vanuit haar taak als coördinerend orgaan een belangrijke rol en verantwoordelijkheid weggelegd.

3.3 Taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden van het College van Kerkrentmeesters (CvK):

Het CvK is een orgaan van de rechtspersoon PGR en heeft als taak om het in overleg en in verantwoording aan de AK scheppen en onderhouden van materiële en financiële voorwaarden voor de door de gemeente te verrichten diensten. Eindverantwoordelijkheid voor het beheer ligt bij de AK die de kaders stelt met beleidsplan en begroting.

Materiële zaken, zoals het beheer van (kerk)gebouwen, aansturen van het kerkelijk bureau, beheer van onroerend goed en landerijen, bijhouden van het doop- en ledenregister, archief, inning van de vaste vrijwillige bijdrage (VVB naar aanleiding van de actie kerkbalans) worden conform de kerkorde toevertrouwd aan het CvK.

Ook het opstellen en indienen bij de AK van de begroting, balans en jaarrekening (onder meer op basis van input vanuit de wijkgemeenten en commissies) behoort tot de primaire taak van het CvK. Het regelen van arbeidsovereenkomsten behoort eveneens tot het takenpakket van het CvK.

3.4 Taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden van het College van Diakenen (CvD):

Het CvD heeft als taak om het in overleg met en in verantwoording aan de AK scheppen en onderhouden van de materiële en financiële voorwaarden voor de door de gemeente te verrichten diaconale dienst. Dat doet het CvD door mee te werken aan de totstandkoming van het beleidsplan, de diaconale begroting en – jaarrekening, en zorg te dragen voor de geldwerving voor de diaconale arbeid van de gemeente.

Ook het beheren van de goederen van de diaconie valt binnen het takenpakket van de CvD. Ook hier geldt dat de kaders worden bepaald door het beleidsplan en de begroting. Binnen deze grenzen geldt een verslagplicht van het CvD aan de AK.

De diaconie heeft een specifieke plek binnen de kerk. Het is een rechtspersoon binnen de rechtspersoon PGR. Dit waarborgt nog eens te meer dat diaconale gelden alleen voor diaconale doelen mogen worden besteed. Van dit uitgangspunt kan alleen worden afgeweken als het voortbestaan van de gemeente in gevaar is of komt. Alleen dan mogen gelden buiten het diaconale doel worden besteed. Overigens is het afwijken van het hiervoor genoemde uitgangspunt alleen mogelijk met voorafgaande toestemming van het regionaal college voor de behandeling van beheerszaken (RCBB).

3.5 Taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheid van de wijkkerkenraden (WK):

Elke wijkkerkenraad draagt zorg voor en is verantwoordelijk voor de kerkdiensten en de overige kernactiviteiten van de wijkgemeente en de besluitvorming dienaangaande. Het gaat hier met name om pastoraat, diaconaat, vorming/toerusting (catechese), liturgie en eredienst.

Met inachtneming van de voorwaarden en afspraken, zoals genoemd in paragrafen 3.2 en 3.3, is het voordragen van een te beroepen predikant en het benoemen van kerkelijk werkers hierbij een belangrijk onderdeel van de taken voor de wijkkerkenraad¹.

Ook de eventuele werving en selectie van andere medewerkers zoals koster, organist(en) of cantor behoort tot de verantwoordelijkheid van de wijkkerkenraad. De formele benoeming (afsluiten van een arbeidsovereenkomst) dient te gebeuren door de AK. Dit met het oog op het toepassen van uniforme PKN arbeidsvoorwaarden.

Bovendien heeft een wijkkerkenraad niet de juridische bevoegdheid voor het afsluiten van een arbeidscontract, dit behoort tot het terrein van de AK en uitvoerend tot dat van het CvK. Een taak van de WK is om regelmatig evaluatiegesprekken te houden met predikanten en functionering- en beoordelingsgesprekken met kerkelijke werkers. Door de WK wordt jaarlijks input geleverd voor de beleidsontwikkeling en de wijkgebonden begroting. In principe hangt de hoogte van het wijkbudget af van het aantal gemeenteleden en hun geefgedrag.

4.0 Financiën

4.1 Hoofdpijnen van het financiële beleid

Om alle activiteiten van de PGR te continueren is geld nodig. Het financiële bouwwerk van de PGR rust op twee pijlers: het levende geld (inkomsten uit de Actie Kerkbalans, giften en collecten) en het zogenaamde dode geld (inkomsten uit bezittingen en banksaldi).

Het uitgangspunt voor het financiële beleid in de PGR is dat het levende geld richtinggevend is om de kerntaken (pastoraat, kerkdiensten, catechese, wijkwerk) binnen de wijkgemeente uit te voeren.

De opbrengst van het dode geld is grotendeels bestemd voor exploitatie en onderhoud van de gebouwen (en daarmee samenhangende kosten). Een mogelijk tekort in de opbrengst van het dode geld kan niet tot gevolg hebben dat dit wordt aangevuld vanuit het levende geld; dit zou een ongewenste aantasting van de kerntaken betekenen.

Een andere hoofdlijn voor het beleid komt voort uit de keuze voor mentale wijkgemeenten met een eigen identiteit en grote mate van zelfstandigheid. Die keuze wordt geconcretiseerd door de opbrengst van de Actie Kerkbalans, giften voor de wijkgemeente, het saldo landelijke solidariteitskas en de tweede collecte toe te delen aan de wijkgemeenten.

De eerste collecte blijft uiteraard bestemd voor diaconale doelen en de derde collecte blijft bestemd voor het CvK.

Binnen de totale inkomsten van de wijkgemeente is een scheiding aangebracht tussen de opbrengsten uit de Actie Kerkbalans enerzijds en de opbrengsten uit de tweede collecte, de overige giften en het saldo uit de landelijke solidariteitskas anderzijds.

Met de opbrengsten uit de Actie Kerkbalans zullen immers de langdurige verplichtingen, die voortvloeien uit arbeidsrelaties, gedekt moeten worden. De opbrengsten van de Actie Kerkbalans vertonen geen grote fluctuaties en zorgen daarom voor de stabiliteit en de continuïteit die het aangaan van langdurige arbeidsrelaties verantwoord maakt. De opbrengsten uit actie Kerkbalans en de salariskosten passen daarom goed bij elkaar.

De inkomsten uit de tweede collecte, de giften en het saldo van de landelijke solidariteitskas kennen minder stabiliteit en continuïteit. Uit deze inkomsten kunnen om die reden beter posten worden bekostigd die wat gemakkelijker te beïnvloeden zijn of kosten waarover eenmalige afspraken worden gemaakt. Aan die voorwaarden voldoen de kosten voor preekvoorziening, voor de organist/cantor en de overige kosten van een wijkgemeente. Natuurlijk is hier voor een deel sprake van onontkoombare kosten (bv de preekvoorziening). Daar staan echter ook redelijk betrouwbare inkomsten tegenover (de tweede collecte).

Het uitgangspunt is dat langdurige verplichtingen zoveel mogelijk gedekt moeten worden door inkomsten waarover zoveel mogelijk zekerheid bestaat en dat kortdurende verplichtingen gedekt moeten worden door inkomsten waarover minder zekerheid bestaat.

Uit het oogpunt van goed werkgeverschap is de aanstelling van een kerkelijk werker in beginsel voor minimaal 2 jaar. Hierna kan mogelijk het contract wel of niet verlengd worden. Uitzondering hierop is een tijdelijke overbrugging, bijvoorbeeld bij ziekte, studieverlof of in het geval van een vacature van een predikantsplaats.

Er worden kwaliteitseisen gesteld aan kerkelijke werkers. Deze eisen zijn overeenkomstig de regelingen PKN, namelijk het in bezit hebben van minimaal een diploma HBO-Theologie en ingeschreven zijn in het register voor kerkelijk werkers.

Ten Geleide

Dit document dient gezien te worden als een ontwikkelend document wat gebruikt kan worden als toetsingskader vanuit de kerkorde om te bezien of, op welke wijze, en in hoeverre de benodigde deelterreinen van het beleidsplan van de algemene kerkenraad van de PGR in Rhenen worden beschreven.

Bij een dergelijk toetsingskader is het goed om te realiseren dat dergelijke regelgeving, die gaat over taken en bevoegdheden, is bedoeld om aan te geven wat, op welk moment van de diverse organen mag en kan worden verwacht. Het dient de grondslag te zijn voor heldere afspraken en voor op elkaar afgestemde verwachtingspatronen.

Bij de totstandkoming is gebruik gemaakt van: De toelichting op de kerkorde van de protestantse kerk in Nederland, ISBN 90 239 1293 4 (red. P. van den Heuvel)

Gebruikte afkortingen;

K.O. = Kerk Orde

PKN = Protestantse Kerk in Nederland

PGR = Protestantse Gemeente te Rhenen

AK = Algemene Kerkenraad

Be = Bethel

RdC = Rond de Cunerakerk

OK = Ontmoetingskerk

CvD = College van Diakenen

CvK = College van Kerkrentmeesters

Bel PL Cie = Beleids Plan Commissie

1. Inleiding

Op 1 mei 2004 verenigden zich de Ned. Hervormde Kerk, de Gereformeerde Kerken in Nederland en de Evangelisch Lutherse Kerk tot de Protestantse Kerk in Nederland (PKN). Op die datum trad ook de nieuwe kerkorde van de verenigde kerk in werking. De kerkorde bevat een veelheid aan regelingen op allerhande terreinen. In het onderstaande zal gekeken worden naar de regelingen die betrekking hebben op structuur, opbouw en wijze van samenwerken van en tussen de diverse organen die in Rhenen binnen de Protestantse Gemeente te Rhenen (PGR) zijn te onderscheiden, voor zover van belang in het kader van het beleidsplan van de algemene kerkenraad van de PGR in Rhenen.

Waar bestaat de Kerkorde uit

De kerkorde bestaat uit meerdere regelingen:

- Kerkorde en ordinanties, waarbij de ordinanties uitwerkingen zijn van de kerkorde.
- De bij de kerkorde behorende generale regelingen geldend voor de gehele (PKN)

In de bovenstaande regelingen van de kerkorde is voorzien in op te stellen plaatselijke nadere regelingen.

KERN IN DE STUKKEN: OVERAL WAAR KERKENRAAD STAAT, KAN TEVENS GELEZEN WORDEN ALGEMENE KERKENRAAD/ WIJKKERKENRAAD

2. Gemeentestructuur in Rhenen/ Verhouding Gemeente/ Wijkgemeenten

In de visie op de wijkgemeente vroeger en nu wordt de huidige situatie in Rhenen kan als volgt gekenschetst:

- Protestantse wijkgemeente Rond de Cunerakerk: 'geografisch' met veel voorkeursleden (perforatie) van binnen en van buiten Rhenen;
- Protestantse wijkgemeente Ontmoetingskerk: 'geografisch' met veel voorkeursleden (perforatie) van binnen en van buiten Rhenen;
- Hervormde Wijkgemeente Bethel: wijkgemeente van bijzondere aard, niet geografisch, wel voorkeursleden (perforaties) van buiten Rhenen. Wel de naamvoering Hervormde Gemeente (heeft gevolgen voor inschrijvingen),

De praktijk is dat niet één van de huidige wijkgemeenten echt geografisch functioneert maar meer 'mentaal' waarbij de identiteit van de gemeente de basis is van lidmaatschap van de betreffende wijkgemeente.

In de Rhenense situatie is sprake van een mengvorm die in beide constructies zou kunnen worden vormgegeven. Bestendiging van de huidige situatie met consultatie van de leden over hun voorkeur is het minst ingrijpend.

In Rhenen is sprake van een (1) gemeente met drie (3) wijkgemeenten. De gemeente - wijkgemeenteverhouding is geregeld in artikel 16 van Ordinantie 2 Gemeenten.

In het beleidsplan wordt gekozen voor een decentrale inhoudelijke invulling waarbij een duidelijk primaat bij de wijkgemeenten wordt gelegd. Voor de rol van de AK zijn twee steekwoorden van belang: coördinerend en faciliterend waarbij de zelfstandigheid van de wijken hoofdzakelijk tot de inhoudelijke kant wordt beperkt. De materiële zaken blijven goeddeels centraal. De AK en het CvK moeten ervoor zorgen dat die zaken goed lopen en ten dienste staan van de wijken. De wijken richten zich in hoofdzaak op het werk aan de basis: pastoraat, diaconaat, vorming en toerusting, liturgie en eredienst.

De samenwerkingsafspraken worden ingericht volgens bovenstaand stramien.

3. *Taken en bevoegdheden Algemene kerkenraad/ wijkkerkenraden volgens de kerkorde.*

Beide organen hebben de taken zoals genoemd in artikel 6 t/m 8 van ordinantie 4

Art 6- kerkenraad samenstelling

Art 7- kerkenraad arbeidsveld

Art 8- kerkenraad werkwijze

De competentieverdeling tussen beide lichamen is beschreven in artikel 9 van ordinantie 4. Hierin zijn met name van belang de leden 3 en 4.

In dit artikellid ligt het uitgangspunt besloten van de collectieve verantwoordelijkheid van de ambtsdragere, zowel pastoraal als diaconaal, als met een bijzondere opdrachtverlening het ambt Ouderling/Kerkrentmeester.

In dit artikel ligt de grondslag besloten voor voor de bovenstaande keuze: een belangrijk primaat van de wijkgemeenten. De bevoegdheidsverdeling kent een dubbele grondslag en de gekozen rol van de AK als faciliterend, coördinerend en stimulerend.

3a De faciliterende en coördinerende rol van de AK , naast de eigen taken en verantwoordelijkheden.

Deze rol omvat in ieder geval:

- het overleg met de wijkkerkenraden over de taak en de samenwerking van de delen in het geheel van de gemeente en de uitvoering van het werk dat in dat overleg aan de algemene kerkenraad wordt toevertrouwd;
- het treffen van voorzieningen ten behoeve van de gemeente in haar geheel, waar dat nodig is om recht te doen aan de binnen de gemeente voorkomende kerkelijke verscheidenheid;
- de vermogensrechtelijke aangelegenheden;
- datgene wat te maken heeft met de rechtspositie van de predikanten en de

gesalarieerde medewerkers.

Belangrijk hierbij zijn de totstandkoming van het beleidsplan(inclusief speerpunten), de begroting en de jaarrekening. Dit zijn kernstukken van de gemeente waaraan de raden, colleges, wekgoepen etcetera in hun handelen zijn gebonden. De kerkorde legt er grote nadruk op dat deze stukken in goed overleg worden opgesteld. De kerkorde ziet hierbij met name op de verhouding : AK – Colleges .

Deze nadruk op overleg en samenwerking geldt mutatis mutandis voor de verhouding AK-Wijkgemeenten. Deze lichamen hebben immers dezelfde bevoegdheden (artikel 9 lid 4).

Beleidsplan

In de coördinerende en faciliterende rol vraagt de AK aan de wijkgemeenten om input voor het beleidsplan van de gemeente (PGR) en de gewenste speerpunten. Onder andere op deze wijze wordt invulling gegeven aan het primaat van de wijkgemeenten op inhoudelijk vlak. De financiële aspecten hiervan worden door de colleges in kaart gebracht. De AK stelt na overleg het beleidsplan (voorlopig) vast. In het overleg worden met name de punten genoemd onder 3a door de AK bewaakt.

Bij de **Begroting en Jaarrekening** ligt een belangrijk primaat bij de colleges. Voor de Algemene Kerkenraad en de Wijkkerkenraden leveren deze stukken de taakstellende budgetten en de verantwoordingen op.

De rechtspositie van de predikanten en de gesalarieerde medewerkers.

Er is een duidelijk verschil in de rechtspositie tussen predikanten en gesalarieerde medewerkers. Predikanten worden beroepen. Er kan onderscheid gemaakt worden tussen de volgende categorieën predikanten:

- Predikanten voor gewone werkzaamheden
- Predikanten in algemene dienst
- Predikanten met een bijzondere opdracht.

Het navolgende geldt voor predikanten uit de eerste categorie.

Het beroep wordt in een gemeente met wijkgemeenten uitgebracht door de wijkkerkenraad. Ordinantie 3-5-1. Doordat het beroep wordt uitgebracht door de wijkkerkenraad is de predikant verbonden aan de betreffende wijkgemeente. De Algemene Kerkenraad kan niet bepalen dat de predikant wordt aangesteld bij een andere wijkgemeente, ook niet met goedvinden van de betrokken predikant. Dit is alleen mogelijk via een nieuw beroep.

Bij het aanvaarden van het beroep wordt geen arbeidsovereenkomst getekend. Er wordt een zgn. beroepsbrief ondertekend door de wijkkerkenraad. Het aanhangsel waarin de rechtspositieregeling wordt opgenomen wordt ondertekend door de Algemene Kerkenraad en Het College van Kerkrentmeesters.

Het is van belang om vast te stellen dat predikanten niet in dienst staan van de wijk of algemene kerkenraad of het college van kerkrentmeesters. Er is dus ook geen beoordelingstaak.

Het is wel van belang te bespreken hoe de predikant en de kerkenraad hun functioneren ten opzichte van elkaar en de gemeente ervaren via de bespreking van het werkverslag.

Ook de gezamenlijke bespreking van de verkondiging hoort tot de taak van de kerkenraad. De inhoud van de prediking blijft de verantwoordelijkheid van de predikant.

Omdat de predikanten verbonden zijn aan de wijkgemeenten en wijkkerkenraden ligt de bovenstaande verantwoordelijkheid bij de betreffende wijkgemeente en blijft de rol van de Algemene Kerkenraad beperkt tot het stimuleren en monitoren dat dergelijke gesprekken ook worden gehouden.

4. De Vermogensrechtelijke aangelegenheden Algemeen

De vermogensrechtelijke aangelegenheden van de gemeente behoren in de bovenstaande bevoegdheidsverdeling tot de competentie van de Algemene Kerkenraad. Dit is een uitwerking van artikel V lid 2 van de kerkorde:

De ambtsdragers zijn gemeenschappelijk verantwoordelijk voor de opbouw van de gemeente in de wereld door zorg te dragen voor:

- de dienst van Woord en sacramenten,
- de missionaire, diaconale en pastorale arbeid,
- de geestelijke vorming,
- het opzicht,
- het rentmeesterschap over de vermogensrechtelijke aangelegenheden
- en andere arbeid tot opbouw van de gemeente.

In ordinantie 11 wordt nader ingegaan op de vermogensrechtelijke aangelegenheden van de gemeente

Artikel 4. Vermogensrechtelijke aangelegenheden van gemeenten met wijkgemeenten

1. Waar een gemeente wijkgemeenten heeft, dient in deze ordinantie in plaats van kerkenraad gelezen te worden algemene kerkenraad.

Artikel 1 Lid 2 Ordinantie 11 wordt de vermogensrechtelijke taak gesplitst in vermogensrechtelijke aangelegenheden van niet diaconale aard (college van rentmeesters CvK) en vermogensrechtelijke aangelegenheden van diaconale aard (college van diakenen CvD).

Juridische status College van Kerkrentmeesters en College van Diakenen

Alvorens in te gaan op de beide colleges is het van belang om vast te stellen welke juridische status beide colleges hebben. Deze status wordt geregeld in artikel 5 van ord. 11. In dit artikel wordt bepaald dat de gemeente, niet zijnde huisgemeente of wijkgemeente, rechtspersoonlijkheid bezit en het College van Diakenen rechtspersoonlijkheid bezit.

Het College van Kerkrentmeesters bezit geen rechtspersoonlijkheid, de voorzitter en secretaris van dit lichaam vertegenwoordigen de gemeente in vermogensrechtelijke aangelegenheden van niet diaconale aard.

Mede vanuit dit onderscheid zijn een aantal verschillen in bevoegdheden en verantwoordingslijnen te verklaren (zorg, verzorging en vertegenwoordiging).

De zorg

De zorg voor de vermogensrechtelijke aangelegenheden van de gemeente berust bij de kerkenraad. Dit betekent dat de algemene kerkenraad het algemene beleid bepaalt en de begroting en de jaarrekening vaststelt.

De algemene kerkenraad bepaalt in overleg met de betreffende colleges welke zaken derhalve prioriteit verdienen en waaraan de inkomsten en het vermogen worden besteed.

De verzorging

CvK en CvD zijn verantwoordelijk voor de verzorging van de vermogensrechtelijke aangelegenheden. Om zorg en verzorging dicht bij elkaar te houden bestaan de colleges (in meerderheid) uit ambtsdragers. Bij het vaststellen van het algemene beleid en de begroting laat de kerkenraad ruimte voor de eigen keuzes van de colleges (toevertrouwen van de verzorging). Onder verzorging valt ook het beschikken over goederen binnen de gestelde (algemene) grenzen. Naast deze algemene bepalingen over het samenwerken is in een aantal gevallen specifieke betrokkenheid van de AK bij de colleges vereist.

Vertegenwoordiging

Het CvK vertegenwoordigt de PGR in vermogensrechtelijke aangelegenheden van niet diaconale aard. De gemeente wordt in deze aangelegenheden vertegenwoordigd door de voorzitter en de secretaris of door hun plaatsvervangers gezamenlijk. Voor een aantal vermogensrechtelijke beslissingen is vooraf toestemming van de kerkenraad nodig (Ord. 11 artikel 2 lid 9).

CvD vertegenwoordigt de PGR in vermogensrechtelijke aangelegenheden van diaconale aard Het CvD bezit rechtspersoonlijkheid en vertegenwoordigt de gemeente in deze aangelegenheden.

5. De Colleges

5a College van Kerkrentmeesters

1. De ouderlingen die in het bijzonder zijn aangewezen tot kerkrentmeester vormen tezamen met de kerkrentmeesters als bedoeld in lid 3 het college van kerkrentmeesters.
2. Het college van kerkrentmeesters bestaat uit ten minste drie leden.
De meerderheid van het college van kerkrentmeesters bestaat uit ouderling-kerkrentmeesters.
3. De kerkrentmeesters die geen ouderling zijn, worden door de (wijk- of algemene) kerkenraad uit de leden van de gemeente benoemd nadat hun namen zijn voorgedragen aan de (wijk)gemeente om haar goedkeuring te verkrijgen. Zij kunnen in de gemeente niet tegelijkertijd een ambt dragen.

5b College van Diakenen

1. De diakenen vormen tezamen het college van diakenen. Het college van diakenen bestaat uit ten minste drie leden.
2. Het college van diakenen wijst uit zijn midden een voorzitter, een secretaris en een penningmeester aan. Het college van diakenen draagt er zorg voor dat de boekhouding en het middelenbeheer niet in één hand zijn.
3. Indien aan de besluitvorming van het college van diakenen minder dan drie leden deelnemen, is een besluit van het college slechts rechtsgeldig,
  - a. wanneer, bij deelname door twee diakenen, één ambtsdrager, daartoe aangewezen door de kerkenraad, aan de besluitvorming heeft deelgenomen en
  - b. wanneer, bij deelname door één diaken, twee ambtsdragers, daartoe aangewezen door de kerkenraad, aan de besluitvorming hebben deelgenomen.

6. Taken en bevoegdheden Algemene kerkenraad/ Colleges van Kerkrentmeesters en diakenen(hierna de colleges) werkwijzer

Beleidsplan

Bij het opstellen van het beleidsplan voor de gemeente (PGR) ligt het initiatief bij de AK en werken de colleges mee. Het meewerken is een nadrukkelijke taak van de colleges. Gestreeft dient te worden naar overeenstemming. Uiteindelijk stelt de AK het beleidsplan vast. Eerst voorlopig. Onderwerpen bijvoorbeeld:

- o Personeelsbeleid, algemeen, kwaliteitseisen, vb toekomstige discussie WO/HBO
- o Wijkgemeenten geografisch of anderzins
- o Visie op groei of krimp
- o financiële taakstellingen voor het geheel en de delen, toegestane reserves, gebouwenposities
- o etc.

Begroting

Het voorbereidende werk voor de begroting ligt bij de colleges die daartoe met de kerkenraad en alle daarvoor in aanmerking komende commissies overleggen. De begroting past binnen de algemene lijnen (beleidsplan). Voor 1 november worden de ontwerpbegrotingen ingediend bij de algemene kerkenraad, daarbij gevoegd is het gezamenlijk opgesteld collecterooster. De data zijn zo gesteld dat de AK aan zijn verplichtingen jegens het regionale colleges kan voldoen.

Als de algemene kerkenraad het ontwerp accordeert wordt de begroting **voorlopig vastgesteld**. Als er wordt veranderd is overleg met de college(s) nodig. Als geen overeenstemming wordt bereikt (niet beleidsplan) is er een aparte bemiddelingsprocedure.

Jaarrekening

Opstelling geschiedt door de colleges en voor 1 mei aan de AK voorgelegd. Eerst voorlopige vaststelling. Vaststelling is tevens decharge. Voor vaststelling vindt controle plaats. De data zijn zo gesteld dat de AK aan zijn verplichtingen jegens het regionale colleges kan voldoen, artikel 8.

Voorlopige vaststelling versus vaststelling

Definitieve vaststelling vindt plaats nadat de leden van de gemeente de gelegenheid gehad hebben om hun mening kenbaar te maken. Hiertoe wordt het beleidsplan, een samenvatting van de begrotingen en een samenvatting van de jaarrekeningen gepubliceerd. Het geheel wordt

minimaal een week ter inzage gelegd. De wijze van mening kenbaar maken (jaarvergadering, mondeling, schriftelijk, in een aparte kerkenraadsvergadering etc.) dient in de Plaatselijke Regeling te zijn vastgelegd. Dit laatste geldt niet voor het beleidsplan. Na kennisname van de reacties stelt de AK de stukken definitief vast. Als dit leidt tot bijstelling van de begrotingen is voorafgaand overleg met de colleges nodig.

7. De specifiek in de ordinanties genoemde bevoegdheids- en verantwoordingsrichtlijnen

Belangrijke bepalingen hieromtrent zijn te vinden in Ordinantie 11 , artikel 2 de leden 7 tot en met 10.

7a kerkrentmeesters

7. Het college van kerkrentmeesters heeft tot taak:

- a. het in overleg met en in verantwoording aan de kerkenraad scheppen en onderhouden van de materiële en financiële voorwaarden voor het leven en werken van de gemeente door:
  - het meewerken aan de totstandkoming van het beleidsplan, de begroting en de jaarrekening van de gemeente overeenkomstig het bepaalde in ordinantie 4-7-1 en het bepaalde in de artikelen 6 en 7; (zie hierboven bij beleidsplan begroting en jaarrekening)
  - het zorg dragen voor de geldwerving;
  - het zorg dragen voor het beschikbaar zijn van ruimten voor de eredienst en de andere activiteiten van de gemeente;

Deze taken moet in overleg met en in verantwoording aan de kerkenraad worden uitgeoefend **en voorts**

- b. het beheren van de goederen van de gemeente;
  - c. het verzorgen van het, in het beleidsplan en de begroting geformuleerde, personeelsbeleid (aanstelling versus benoeming: vb kerkelijk werkers benoeming gebeurt door de AK of de gemeente, aanstelling door de CvK);
  - d. het zorgdragen voor de arbeidsrechtelijke aangelegenheden van hen die krachtens arbeidsovereenkomst bij de gemeente werkzaam zijn op niet-diaconaal terrein;
  - e. het fungeren als opdrachtgever van koster en beheerders van gebouwen en ander beherend en administratief personeel dat op arbeidsovereenkomst in dienst van de gemeente werkzaam is;
  - f. het bijhouden van de registers van de gemeente, het doopboek, het belijdenisboek en – indien aanwezig - het trouwboek;
  - g. het beheren van de archieven van de gemeente;
  - h. het beheren van de verzekeringspolissen.
- Met het oog op deze taak kan de ouderling-kerkrentmeester worden vrijgesteld van
- het toerusten van de gemeente tot het vervullen van haar pastorale en missionaire roeping en
  - de herderlijke zorg.

Bij deze taken geldt een zekere zelfstandigheid van het CvK maar binnen de Algemene Beleidslijnen en de begroting.

9. De volgende rechtshandelingen behoeven vooraf de instemming van de algemene kerkenraad:

- het verkrijgen, bouwen, ingrijpend verbouwen, uitbreiden of restaureren, verhuren, bezwaren, en verkopen of op andere wijze vervreemden en afbreken van een gebouw of een orgel, beide in gebruik ten behoeve van de eredienst of anderszins van belang voor het leven en werken van de gemeente;
- het aangaan van verplichtingen waarin niet bij vastgestelde begroting is voorzien;
- het aanvaarden van erfstellingen of schenkingen onder last of voorwaarde;
- het oprichten van of deelnemen aan een stichting;
- het voeren van processen voor de overheidsrechter en
- het aangaan van overeenkomsten om geschillen op een andere wijze tot een oplossing te brengen.

10. De algemene kerkenraad neemt alleen in overleg met het college van kerkrentmeesters beslissingen op niet-diaconaal terrein waaraan voor de gemeente financiële gevolgen verbonden zijn welke niet bij vastgestelde begroting zijn voorzien.

7b Het college van diakenen heeft tot taak:

a. het in overleg met en in verantwoording aan de kerkenraad scheppen en onderhouden van de materiële en financiële voorwaarden voor de door de gemeente te verrichten diaconale dienst door:

- het meewerken aan de totstandkoming van het beleidsplan, de diaconale begroting en de diaconale jaarrekening overeenkomstig het bepaalde in ordinantie 4-7-1 en het bepaalde in de artikelen 6 en 7; (zie hierboven bij beleidsplan begroting en jaarrekening)
- het zorg dragen voor de geldwerving ten behoeve van de diaconale arbeid van de gemeente;

Deze taken moeten in overleg met en in verantwoording aan de kerkenraad worden uitgeoefend **en voorts**

b. het beheren van de goederen van de diaconie;
c. het verzorgen van het, in het beleidsplan en de diaconale begroting geformuleerde, personeelsbeleid; (aanstelling versus benoeming: vb kerkelijk diaconaal werkers benoeming gebeurt door de AK of de gemeente, aanstelling door de CvD);
d. het zorgdragen voor de arbeidsrechtelijke aangelegenheden van hen die krachtens arbeidsovereenkomst bij de diaconie werkzaam zijn;
e. het fungeren als opdrachtgever van hen die op arbeidsovereenkomst in de gemeente op diaconaal terrein werkzaam zijn;
f. het beheren van verzekeringspolissen.
5. Het college van diakenen blijft bij het beheren van en beschikken over de aan hem toevertrouwde vermogensrechtelijke aangelegenheden binnen de grenzen van het door de kerkenraad vastgestelde beleidsplan en de door de kerkenraad vastgestelde begroting.

6. De volgende rechtshandelingen behoeven vooraf de instemming van de algemene kerkenraad:

- het aangaan van verplichtingen waarin niet bij vastgestelde begroting is voorzien;
- het aanvaarden van erfstellingen of schenkingen onder last of voorwaarde;
- het oprichten van of deelnemen aan een stichting;
- het voeren van processen voor de overheidsrechter en het aangaan van overeenkomsten om geschillen op een andere wijze tot een oplossing te brengen.

7. Het college van diakenen is bevoegd diaconale steun te verlenen aan personen, organen, kassen, fondsen, instellingen en rechtspersonen in binnen- en buitenland.

Uitsluitend in zeer bijzondere gevallen, zulks ter beoordeling van het regionale college voor de behandeling van beheerszaken en nadat ter zake toestemming is verkregen van dit college, kan het college van diakenen besluiten diaconale gelden beschikbaar te stellen voor nietdiaconaal werk van de gemeente.

8. De algemene kerkenraad neemt alleen in overleg met het college van diakenen beslissingen waaraan voor de diaconie van de gemeente financiële gevolgen verbonden zijn welke niet bij vastgestelde begroting zijn voorzien.

8. Beide colleges

Het kernartikel in de bevoegdheidsverdeling Artikel 2 lid 7 onder a wordt uitgewerkt in de artikelen 6 en 7 waar hierboven al naar is verwezen van dezelfde ordinantie en geldt voor beide colleges. Artikel 8 voor de termijnen AK

Artikel 6

De begrotingen en het collecterooster

1. Elk jaar plegen het college van kerkrentmeesters en het college van diakenen met de algemene kerkenraad en met alle daarvoor in aanmerking komende organen van de gemeente overleg over de in samenhang met het door de kerkenraad vastgestelde beleidsplan op te stellen begrotingen en het collecterooster van het komende kalenderjaar.
2. Vóór 1 november dienen het college van kerkrentmeesters en het college van diakenen hun ontwerpbegrotingen bij de kerkenraad in, vergezeld van een door hen in onderling overleg opgesteld gemeenschappelijk ontwerpcollecterooster.

3. Indien de kerkenraad wijzigingen wil aanbrengen in de ontwerpbegrotingen overlegt hij met het betrokken college over de voorgenomen wijziging. Indien over de wijziging geen overeenstemming wordt verkregen, vraagt de kerkenraad bemiddeling van het regionale college voor de behandeling van beheerszaken. Eerst na bemiddeling van het regionale college neemt de kerkenraad een definitief besluit.
4. Nadat de kerkenraad de begrotingen voorlopig heeft vastgesteld, worden deze in samenvatting in de gemeente gepubliceerd en tevens gedurende een week in haar geheel voor de leden van de gemeente ter inzage gelegd. De kerkenraad stelt de leden van de gemeente in de gelegenheid hun mening over de begrotingen kenbaar te maken op de wijze die in de regeling voor de wijze van werken van de kerkenraad is aangegeven. Daarna stelt de kerkenraad de begrotingen en het collecterooster vast.
5. Indien een kerkenraad wijzigingen wil aanbrengen in de vastgestelde begroting is het bepaalde in lid 3 en 4 van overeenkomstige toepassing.

Artikel 7.

De jaarrekeningen

1. Het college van kerkrentmeesters en het college van diakenen leggen elk jaar vóór 1 mei hun ontwerpjaarrekeningen over het laatst verlopen kalenderjaar aan de kerkenraad voor.
2. Deze jaarrekeningen worden in haar geheel of in samenvatting in de gemeente gepubliceerd en tevens gedurende een week in haar geheel voor de leden van de gemeente ter inzage gelegd. De kerkenraad stelt de leden van de gemeente in de gelegenheid hun mening over de jaarrekeningen kenbaar te maken op de wijze die in de regeling voor de wijze van werken van de kerkenraad is aangegeven.
3. Daarna stelt de kerkenraad de jaarrekeningen vast, hetgeen strekt tot decharge van de kerkrentmeesters respectievelijk de diakenen inzake het door hen gevoerde beheer, tenzij de kerkenraad een voorbehoud maakt, of het regionale college voor de behandeling van beheerszaken nader overleg wenst.
4. Elk jaar wordt vóór de vaststelling van de jaarrekeningen de financiële administratie van de gemeente en van de diaconie gecontroleerd door een door de kerkenraad aan te wijzen certificerend accountant of twee andere onafhankelijke deskundigen.

In deze begroting- en jaarrekening artikelen ligt enerzijds collegialiteit besloten terwijl anderzijds de uiteindelijke beslissingsbevoegdheid, eventueel na bemiddeling, bij de AK wordt neergelegd.

9. Externe colleges en termijnen

Artikel 8. Betrokkenheid van het regionale college voor de behandeling van beheerszaken

1. De kerkenraad legt elk jaar
  - vóór 15 december de begrotingen voor het komende kalenderjaar met - ter informatie bijgevoegd - het beleidsplan en
  - vóór 15 juni de jaarrekeningen over het laatstverlopen kalenderjaar met het rapport van de gehouden controleaan het regionale college voor de behandeling van beheerszaken voor. De kerkenraden van de evangelisch-lutherse gemeenten zenden deze jaarstukken tevens toe aan de financiële commissie van de evangelisch-lutherse synode.
2. Na ontvangst van de begrotingen en jaarrekeningen kan het regionale college voor de behandeling van beheerszaken met de kerkenraad in overleg treden over wijziging of aanvulling van een begroting of jaarrekening. Ten aanzien van de begrotingen deelt het regionale college binnen zes weken na ontvangst daarvan aan de kerkenraad mee of het college zulk overleg nodig vindt.
3. Het college van kerkrentmeesters of het college van diakenen is eerst na voorafgaande toestemming van het regionale college bevoegd tot:
  - het op ingrijpende wijze verbouwen, uitbreiden of restaureren, verkopen of op andere wijze vervreemden en afbreken van een kerkgebouw of een orgel, vermeld op de door het regionale college bij te houden lijst van gebouwen en orgels van cultuurhistorische of architectonische waarde en het verkopen of op andere wijze vervreemden en bezwaren van voorwerpen van oudheidkundige, historische of kunstwaarde;
  - het aangaan van een overeenkomst met financiële gevolgen met een lid van het college van kerkrentmeesters, een lid van het college van diakenen of een van de andere leden van de kerkenraad alsmede personen die in dienst staan van de gemeente;
  - het beschikbaar stellen van diaconale gelden voor niet diaconaal werk van de gemeente;
  - het oprichten van of het deelnemen aan een stichting.

Erfenissen kunnen slechts worden aanvaard onder het voorrecht van boedelbeschrijving.

4. In de gevallen dat voor het verrichten van een rechtshandeling geen toestemming vereist is van het regionale college, verstrekt het regionale college desgevraagd een verklaring dat het college van kerkrentmeesters of het college van diakenen geen toestemming nodig heeft van het regionale college voor het verrichten van de betreffende rechtshandeling.

5. Ten behoeve van een goede uitoefening van de taak van het regionale college verschaffen het college van kerkrentmeesters en het college van diakenen aan het college de inlichtingen en gegevens waar het om vraagt en stellen zij het college op de hoogte van besluiten waaraan voor de gemeente financiële gevolgen verbonden zijn welke niet bij vastgestelde begroting zijn voorzien.

10. Specifieke werk- en taakgroepen ingesteld door AK (Grondslag Kerkorde)
Ordinantie 4.8.4 stelt m.b.t. de commissies van bijstand van een kerkenraad (dus ook de AK) het volgende:

De kerkenraad kan zich in zijn arbeid laten bijstaan door commissies die door hem worden ingesteld en die werken in opdracht van, onder verantwoordelijkheid van en in verantwoording aan de kerkenraad.

Momenteel zijn er binnen de Protestantse Gemeente Rhenen diverse commissies van bijstand. (o.a. ZWO-commissie, Onderweg, Website, Jeugdwerk). Het is dus van belang, dat deze commissies werken in opdracht van de Algemene Kerkenraad. De verantwoording is geborgd doordat de commissies jaarlijks de Algemene Kerkenraad informeren over de werkzaamheden van de commissie. Daarnaast dient de Algemene Kerkenraad het beleidsplan van de commissies voorafgaand aan de uitwerking ervan goed te keuren. Hiermee wordt feitelijk de opdracht aan de commissies vormgegeven en daarnaast is het hiermee helder dat de commissies werken in opdracht van en onder verantwoording van de Algemene Kerkenraad. Het verdient aanbeveling in de AK een "contactpersoon/mentor" aan te wijzen die dient als eerste contactpunt voor de commissie in de AK. Voor wat betreft de samenstelling is het van belang dat deze commissies bestaan uit een evenwichtige samenstelling uit de drie wijkgemeenten.

Wanneer de Algemene Kerkenraad besluit om andere commissies van bijstand in te stellen, dan geldt ook hiervoor hetgeen in de genoemde ordinantie is bepaald. Tegelijkertijd bij het nemen van het instellingsbesluit wordt door de Algemene Kerkenraad aangegeven wat de opdracht aan de commissie is, welke procedure wordt gevolgd om tot een invulling/samenstelling te komen en hoe de verantwoording aan de Algemene Kerkenraad wordt vormgegeven.

0-0-0

Beleidsplan PGR

Bijlage

